

બીજના સંગ્રહ દરમ્યાન બીજમાં આવતી ફૂગ અને જીવાતો અને તેનું નિયંત્રણના

વિષય ઉપર તાલીમ કાર્યક્રમ અંગે

ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિષદ- ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ સીડ સાયન્સ, મહિના અનુદાનથી કાર્યાન્વિત “અખિલ ભારતીય સંકલિત રાષ્ટ્રીય બીજ યોજના (આદિજાતી પેટા યોજના)” અંતર્ગત વનસ્પતિ રોગશાસ્ત્ર વિભાગ, બં.અ.કૃષિ મહાવિદ્યાલય, આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ અને આદિવાસી સંશોધન-વ-તાલીમ કેન્દ્ર, આ.કૃ.યુ., દેવગઢબારીયાના સંયુક્ત ઉપક્રમે “બીજના સંગ્રહ દરમ્યાન બીજમાં આવતી ફૂગ અને જીવાતો અને તેનું નિયંત્રણ” અંગેની તાલીમનું આયોજન તા.૨૩/૧૦/૨૦૧૮ના રોજ દેવગઢબારીયા ખાતે કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં દાહોદ જિલ્લાના કુલ ૫૦ ખેડૂત ભાઈઓ તથા બહેનોએ ભાગ લીધો હતો.

આ તાલીમ કાર્યક્રમમાં સંગ્રહ દરમ્યાન બીજમાં નુકસાન કરતી જીવાતો અંગેની ઓળખ, નુકસાન અને તેના નિયંત્રણ અંગેની માહિતી ડૉ.એન.બી.પટેલ, તાલીમ સહાયક દ્વારા ખેડૂતોને આપવામાં આવી. જૈવિક ફૂગ ટ્રાઇકોડર્માના મહત્વ અને તેનો ઉપયોગ કરવાની જુદી જુદી પદ્ધતિઓ વિષે ડૉ. એ.બી. બ્રહ્મભટ્ટ, પ્રાધ્યાપક અને વડાશ્રી, વનસ્પતિ રોગશાસ્ત્ર વિભાગ દ્વારા માહિતગાર કરવામાં આવ્યા. ત્યારબાદ ડૉ. આર.જી.પરમાર, સહ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક દ્વારા ખેડૂતોને ગુણવત્તાસભર બીજ ઉત્પાદનમાં બીજજન્ય રોગ અંગે તેમજ બીજજન્ય ફૂગ અને તેનાથી થતા નુકસાન અને બીજ માવજત વિષે માહિતી આપવામાં આવી.

આ તાલીમ કાર્યક્રમમાં ડૉ. જી.જી.પટેલ, યુનિટ અધિકારીશ્રી દ્વારા ખેડૂતોને આ વિસ્તારને અનુરૂપ મકાઈની જુદી જુદી જાતો અને તેની ખેતી પદ્ધતિ વિષે માહિતગાર કરવામાં આવ્યા. ત્યારબાદ ડૉ. વી.આર.ગોહેલ, સહ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક મારફત ખેડૂતોને ચણા, સોયાબીન અને મકાઈના પાકમાં જોવા મળતા બીજજન્ય રોગો, નુકસાન અને તેના નિયંત્રણ અંગેની જાણકારી પૂરી પાડવામાં આવી. જૈવિક ફૂગ ટ્રાઇકોડર્માનું સંવર્ધન કરવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ અંગેની પ્રાયોગિક નિદર્શનની માહિતી શ્રી એ.પી. સાવલીયા, ખેતી અધિકારી દ્વારા આપવામાં આવી. રીસર્ચ એસોસિએટ કુ. દિપ્તી પટેલ દ્વારા રોજીંદા આહારમાં પ્રોટીનના મહત્વ અંગેની માહિતી પૂરી પાડવામાં આવી.

અંતમાં તાલીમમાં હાજર રહેલ સર્વે ખેડૂતોનો આભાર માનવામાં આવેલ અને તેઓને ઈનપુટ્સમાં ગુજરાત ચણા, અનુભવ ટ્રાઇકોડર્મા તથા રાઈઝોબીયમ બાયોકોન્સોર્સીયમનું વિતરણ કરવામાં આવેલ.

